

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

125. ВАРНА, Градската библиотека

ЕСТЪ

„ДОБР. ГЛАСЪ“

8 СТРАНИЦИ

Органъ на Българско-то малцинство от Румъния

НАШИЯ ПРАЗДНИКЪ

писателя - мислителъ... дело разказва следен случай за единъ героичен момент: когато човекът отхвърля отворената килия той се спира въ коридора предъ надписа: „Патришина“ и се запитва: „Нима има азбука? Нима просвета и култура...“

искалъ да върва... че може да сж... просвѣта и кул... той да бжде осж... несправедливо!

нашия безиме... братъ отъ най-за... село въ края... български, кога... четатъ въ стра... на „Добр. гласъ“... праздникъ... запита съ болка и... „Нима има българска азбука? Нима има просвета и култура...“

ни неволень въз-

кликъ ще бжде напълно основателенъ за осжде-ния да не познава пис-мения изразъ на майчи-ното си слово.

Но срама на своята слѣ-пота не той ще понесе!..

Ние ще оставимъ исто-рията да заклейми съ пе-чата на позора виновни-цѣта на това положение, а днесъ, когато чествува-ме тия, които ни оставиха най-мощното сръдство да запазимъ своето у себе си, протѣгаме рѣка къмъ незнайния си неукъ братъ съ горещия призивъ:

„Днесъ, братко, е праз-дникъ на нашия родъ! Праздника на нашата гор-достъ, че българското племе завеща на вѣкове-тѣ найценния човѣшки даръ.

Нека да върваме, че Всевишния и тебе ще дари съ него!“

Днесъ ние праздува-ме тази вѣра.

Л. П. СТАНЧЕВЪ

Кирилицата ще бжде въведена и въ Банатъ

Интелигентната българска младежъ отъ нѣколко банатски се-ла работи съ похвално усърдие на културна почва.

За месецъ августъ се готви свикването на голѣми конгресъ въ село Старий Бешеновъ, където ще се реши въвеждането въ държав-ните училища на българския езикъ, като задължителенъ предметъ ч и й т о предаване ще става на кирилица-та.

Известно е, че понастоящемъ нашитѣ братя отъ Банатъ си служатъ съ харватската латинска азбука.

Неволни признания

Учителя отъ държавната гимназия въ Силистра Алекс. Н. Папагорге, произхождащъ отъ Македония, увлеченъ въ озлобленето, си поради една високопросвѣтена конференция на г. Колфеску, членъ на Апелативния съдъ отъ Клужъ, прави следнитѣ самопризнания на стр. 2 отъ бр. 32 на силистренския пазквилъ „Цара луй Мирча“:

„Ние водимъ постоянна борба срещу българското малцинство-но население отъ Добруджа.

Да, българитѣ правятъ културна пропаганда, но на свои собствени сръдства“.

ДОБРУДЖАНЦИ Св. св. КИРИЛЪ и МЕТОДИЙ

Добруджанскитѣ българи, сѣвънен етнически е-тъ, отъ давно време сж истински култѣ на своитѣ просвѣтители. При първитѣ наченки на възраждане бъл-гаритѣ отъ Добруджа сж имали да търсятъ въ-ншния изразъ на своето при-зиви предъ солунскитѣ българи.

то за пръвъ пѣтъ се... въ Тулча малко... школо (съборе-... 1899 г.) било е... „Св. св. Кирилъ и...“. И зареждатъ се... училища, които... името на двамата... въ Констанца, Черна... Богдалий-Чамур-... Букурещъ и Кююджукъ... (Бененско), а въ нѣ... нѣдето е нѣмало... сж се организира... на праздника... които и до сега... вуватъ, като въ Пре-... Хаской, Османъ... салкой и др.

въ пѣтъ праздни-... българската просвѣ-... праздувалъ на

11 май 1836 г. еъ Тулча по инициативата на учителката Неда Пѣва; въ Силистра сж започнали редовно да го праздуватъ отъ 1862 г. въ Базарджикъ отъ 1869 г. въ Бабадагъ — въ 1870 г.

Навсѣкжде и винаги едни и сжщи!

Столичнитѣ вестници съоб-щаватъ, че „единъ македо-нецъ е поискалъ на събрание-то, което бѣше свикалъ напо-следъкъ, „Румънския фронтъ“ въ Яшъ, отъ г. Ал. Вайда Воеводъ да не се спира въ из-бора на каквото и да е сръдство, а най-вече насиле-то за осжществяване на своята програма“.

Г-нъ Ал. Воеводъ му е от-говорилъ, че никога не ще прибѣгне до насилството, поне-же си е сложилъ за целъ да води една цивилизована поли-тика, бидейки привѣрженикъ на доброто разбирателство“.

Македонецътъ останалъ крайно недоволенъ отъ то-

зи отговоръ и демонстра-тивно напустналъ събра-нието.

Хубаво направилъ чадото на Пиндъ — какво ще пра-ви той въ „Фронтулъ Ру-мънскъ“ и при господинъ Вайда Воеводъ, когато нѣ-ма да се лѣятъ кърви и не се обещаватъ тѣй при-мамливитѣ перспективи на глаторѣзането?..

Очакаваме да видимъ как-во поведение ще има и г. В. Ковата, шефа на вайди-ститѣ отъ Калиакренски ок-ръгъ.

При това положение мно-го е вѣроятно и той да се оттегли..

Малко безгрижие!

Често пѣти, когато женитѣ пустосватъ, иматъ право, най-вече въ навечерието на голѣ-митѣ празници. Сега, напри-мѣръ, ако искате да чуете грѣмъ отъ ясно небе, питайте ги за празника на просвѣтата.

— То — ще чуете вие — где се е чуло и видѣло трина-десетъ дни по-рано да се праз-

днува? То, пустия му коафоръ 13 часа ми фуча на главата и 13 пѣти видѣхъ зелени звезди.. Па има и тупега да предска-зва времето за праздника на просвѣтата. Щѣло да бжде свѣтло. Колко свѣтло и колко свѣтлавици просвѣтнаха отъ болки въ главата ми, само азъ знамъ..

10 МАИ: НАИ - ГОЛѢМИЯТЪ празникъ на румънския народъ

Единъ день преди на-шиятъ голѣмъ праздникъ на просвѣтата, Кирилъ и Методи — на 10 май, всѣ-ка година румънския на-родъ праздува съ осо-бени тържества най-вели-кия си праздникъ.

Деньтъ на 10 май, съ право, е гордостъ за всѣ-ки румънецъ. Въ този день се въплощаватъ три епохални събития за ру-мънския народъ и дър-жава, защото:

На 10 май 1866 год. въ Букурещъ полага клетва новонаизбрания то г а в а принцъ Кароль Хохензо-леръ; на 10 май 1878 год. веднага следъ руско-тур-ската война, въ която ру-мънцитѣ взеха живо уча-

стие, бива провъзгласена независимостта на ру-мънската държава и на 10 май 1881 год. Румъния бива провъзгласена за кралство, а принцъ Ка-роль — за кралъ.

Рѣдко историята позна-ва три щастливи дати, съвпаднали въ едиъ день. За това всѣки румънецъ, когато чествува тоя голѣмъ день, чувства въ ду-шата си величието и ва-жното му значение.

Българското малцинст-во отъ Румъния се при-сѣдинява къмъ радостъ-та на румънския народъ въ тоя голѣмъ историче-ски день и съ уважение поздравява:

— Честитъ праздникъ!

ЗАЩО ПРАЗДУВАМЕ на 11 (24) май?

Отначало българската църква е праздувала по-мена на св. Кирила на 14 февруарий — дена на не-говата смъртъ, а св. Ме-тодия на 6 априлъ — ко-гато се е поминалъ. Църк-вата на всички българи, споредъ Асемановото еван-гелие, е следвала това ка-лендарско разпредѣление само презъ 10 и 11 вѣкъ съ формулата: „Паметъ ус-пені преподобнаго отца нашего Методия, архиепис-копа Вишней Морави, бра-та его приподобнаго Ки-рила философа“.

По после започва да се праздува на 11 май само св. Методий, по-отсетне тоя праздникъ става общъ праздникъ и за двамата братя.

Тази дата е била офи-циално установена по Тър-

ковския съборъ, свиканъ въ 1211 г., значи 25 години следъ освобождението на България отъ византий-ското иго. Тази дата е посочена подъ влияние на православната църква, коя-то праздувала 11 май „Об-новението на Цариградъ“ — понеже на тази дата въ 330 година бѣше премѣ-тенъ царския престолъ на Константинъ Велики отъ Римъ въ Цариградъ.

Руситѣ започватъ да праздуватъ 11 май отъ XVI вѣкъ.

Въ 1858 г. Иоакимъ Гру-евъ издава позивъ къмъ бъл-гарския народъ за общо праздуване на този праз-дникъ.

Гърцитѣ никога не сж приели да чествуватъ два-мата славянски просвѣти-тели.

АЗЪ УБИХЪ!..

[Р А З К А З Ъ]

Когато хиледното шедствие се спусна въ долината на сборното мѣсто и околността е чеше отъ химна на светитѣ братя, до първия редове на стройно нареденитѣ ученици ученички се чу тѣжъ революверенъ изстрелъ, който внесе невъобразима паника срѣдъ празнуващитѣ. Каго по ладенъ знакъ музиката спрѣ, учащитѣ се разбѣгаха, а любопитната тѣла се спусна тамъ, където се чу гърмежътъ и отъ кждето срѣдъ море отъ хора се носѣше нечий хрипкавъ плачъ.

Единъ младежъ бѣ проиизвъль черена си съ единъ революверенъ изстрелъ!

Подкрепенъ отъ двама-трима свои приятели, които почти го носѣха на ржце къмъ файтона, ранениятъ бѣ закриль съ едната си дланъ лицето, а презъ прѣститѣ му — шуртѣше алена кръвъ. Файтонътъ едва си проби пѣтъ презъ хиледното множество, излѣзе на пѣтя и полѣтъ къмъ града. Но не се отдалечи стотина метра и ранениятъ се подигна отъ мѣстото си съ цѣлия си ръстъ и съ страшно окървавено лице и окървавени, разперени ржце, болезнено се провикна:

— Азъ убихъ!..

Народътъ, устремиль погледъ къмъ изчезващия файтонъ, въ недоумение търсѣше загадката на тая трагедия, която тѣй неприятно потресе празнуващитѣ. Кого бѣше убиль, кой бѣше убитиятъ?... Никой. Само прѣсната кръвъ се аленѣше по зелена трава, която се свършваше до пращиятъ пѣтъ, отъ кждето потегли файтона.

*

— Азъ убихъ, убихъ!.. — кжсаше дрехитѣ си Ангелъ Горовъ, отпусналь се между двама си приятели въ файтона — Азъ убихъ и вне ще отследите, че добре съмъ направиль... Отъ нѣколко години бѣхъ готовъ да убия и едва сега ми се удаде случая... Слушайте, азъ съмъ неукъ, не познавамъ четмо и писмо. Азъ извоювахъ своя дѣлъ отъ живота съ упоритъ трудъ, търпение и постоянство. Работихъ день и ноцъ, непрекжснато, за да бжда облеченъ, снѣтъ и доволенъ като другитѣ. Успѣхъ. Но когато встѣпихъ въ живота и когато бѣхъ зобиколень отъ другари и другарки, азъ бѣхъ слѣпъ... Бѣхъ спечелиль много пари. Имашъ много приятели... Единъ день — това бѣше най-тържественитъ случай въ живота ми, който мигновено се превърна въ смъртоносенъ ударъ — азъ се осмѣлихъ да искамъ ржката на моята избраница. Тя прие. Отъ радость едва ли не полудѣхъ; предъ менъ се чертаеше пѣтя на розовото бждеще, азъ имашъ ржката на прелестната двойка, съ тъмно

кафявитѣ, дълбоки, хубави очи, въ чиито любовенъ пламъкъ азъ виждахъ само смисъла на моя животъ... Но щастieto ми продължи само единъ мигъ. Когато отъ благодарность азъ й целунахъ ржката, тя ми даде една хубаво подвързана книга й се усмихна: — „До утре да я прочетешъ. Това е романътъ на първата любовъ и въ него ще намѣришъ нашитѣ образи“. Азъ поехъ книгата и съ благоговение още веднажъ се наведохъ да целуна ржката й. Тогава като свѣткавица прорѣза ума ми истината за моята слѣпота и безъ да се колебаю й казахъ:

— Но азъ, вѣрвайте ми, не знамъ да чета.

Тя ме погледна съ хубавитѣ си очи. Още се съмняваше. Не бѣхъ лъгалъ, не искахъ да лъжа — изповѣдахъ се найоткровенно. Тогава видѣхъ въ зенита на пленително хубавитѣ й очи какъ гасне пламъка на моята любовъ. Видѣхъ и сълзитѣ й. Видѣхъ отдалечавашата й се стройна снага, видѣхъ низко наведената й глава — погледнахъ я за последенъ пѣтъ. Азъ останахъ съ нейната книга въ ржцетѣ и когато се събудихъ — защото това бѣше като въ снѣтъ — поехъ пѣтя къмъ квартирата си, загубиль и ума и дума.

Затворихъ се въ кжщи и цѣли седмици не излѣзохъ. Мжчихъ се да разгадаю чернитѣ знаци по бѣлата книга, но всичко бѣ напраздно. Не се покорихъ да питамъ, или да търся учителъ. Обществено ми положение това не позволяваше. Азъ не можехъ да кажа, че съмъ неграмотенъ. Тогава, като мѣлния проблѣсна въ ума ми страшната мисль да убия... Трѣбваше да убия този, който ме хвърли въ тъмнината. Той бѣше моятъ създателъ, баща ми. Ала неговитѣ кости отдавна почиваха въ незнайнитѣ бойни полета. Тогава потърсихъ неговия образъ... Намѣрихъ и втори виновникъ, може би и най-гольмиятъ — обществото!.. Ала днитѣ минаваха, времето летѣше и неусетно трудътъ удави мжката ми.

Доиде празникътъ на просвѣтата. Азъ не знаехъ за този день, но чувахъ и слушахъ много. Работата не ми позволи нито веднажъ да го посетя. Първи пѣтъ на това празденство чухъ чудновати работи; предъ менъ се откри новъ свѣтъ. Втори пѣтъ то ми отвори очитѣ и остави дълбока следа отъ мжка и огорчение въ душата ми. Образитѣ на св. св. братя станаха мои нераздѣлни съпѣтници. Тогава видѣхъ и девойката, която възлюбихъ. Трети пѣтъ — сега, когато убихъ...

— Но ти никого не уби. Самъ се застреля — заутешиха го приятелитѣ му.

Длъжници, внимавайте

Всѣко опущение и неспазване закона за задълженитѣ води къмъ лоши изненади

Най-гольмото благо за земеделскитѣ длъжници придошло въ последнитѣ 5 години е закона за селскитѣ задължения.

Най-малко 60 на сто отъ селскитѣ стопанства щѣха да бждатъ безвъзвратно разорени и ликвидирани, безъ смѣлата намѣса на законодателя, който чрезъ едно дръзко *вето* спрѣ разрушителния походъ на алчни лихвари и ненаситни банкери.

Дали не бѣше по-добре да се заличатъ всички стари задължения, е другъ въпросъ.

Трѣбва да приемемъ съ благодарность и стореното добро, чрезъ закона за задълженията и да гледаме всѣчески да се възползваме отъ облагитѣ му въ максимални размѣри.

Ликвидирането на задълженията предвидени въ упоменатия законъ въ 2 и 5 години, мина на втори ченъ планъ.

Всички селски длъжници не споразумели се до сега за да платятъ задълженията си въ 2 или 5 години, следва да ги плащатъ въ 17 години, въ 34 полугодийни платки, плащаеми на всѣки 15 ноем. и 15 май.

Дългътъ се установява по следующия начинъ: началния дългъ съ предвидената лихва въ закона противъ лихварството до 18 дек. 1931 г., а отъ тая дата до 7 апрель 1934 г. съ лихва отъ 2 на сто; така установения дългъ до 7 апрель 1934 г. се раздѣля на две, като половината се изплаща въ 17 години, съ 3 на сто год. лихва, а останалата пол. се опрощава.

До сега изтекоха 3 год. платки; на 15 май 1936 г., само следъ 6 дни, следва да се плаща четвъртата по редъ годишна платка.

Никакви доброволни погудби не могатъ да бждатъ по изгодни за селскитѣ длъжници, отколкото облагитѣ и улесненията предвидени въ самия законъ; отъ направенитѣ лично отъ насъ разследвания, установили сме, че всички до сегашни погудби между длъжници и заеодавци, за

— Е, да, — отвърна той вече съ съсемъ отмалѣль гласъ — застреляхъ се, защото... нѣмаше други кого да убия!..

Файтонътъ се спрѣ предъ болницата. Отъ далечъ вѣтрътъ носѣше химна на светитѣ братя. Отъ много изтеклата кръвъ Ангелъ губѣше съзнание, но устнитѣ му мѣлвѣха:

— Убихъ, убихъ въ името на Кирила и Методия...

Я. Калиакренски

задължения, попадащи въ предвиденията на закона сж биле отъ полза за заеодавцитѣ и въ ущърбъ за длъжницитѣ.

Следователно, нашия съветъ, който сме го отправяли и други пѣтъ къмъ длъжницитѣ е билъ — не чрезъ спогудби, а чрезъ съблюдаване на закона за задълженията да се изплащатъ дълговетѣ.

Но за да се възползватъ отъ закона за задълженията необходимо е на всѣки 15 ноемврий и 15 май да плащашъ редовно шестмесечната платка; отъ неплащането й произтичатъ сериозни несподоби за длъжницитѣ.

Ако не се плати само една платка, заеодавецътъ може да преследва принудително доходитѣ на длъжникътъ; ако не се платятъ две последователни платки, длъжницътъ *по право* губи *ползването отъ плащане* въ 17 г. и може да бжде принудително преследванъ за намаленото по закона съ 50 на сто задължение.

Следователно, неплащането на 2 последователни платки носи тежки влошания за длъжникътъ — могатъ на публиченъ търгъ да му продадатъ имота, не за дветѣ неплатени платки, а за всички дължими платки.

Практически, това се иллюстрира по следния начинъ:

Ако единъ длъжникъ има да плаща присмѣтнатъ съ законнитѣ лихви до 7 апрель 1934 г. дългъ отъ 100.000 лей; дългътъ се намалая съ 50 на сто, значи, дължимата сума е 50.000 лей, платима въ 17 години, въ 34 шестмесечни платки; дължимата на 15 май 1936 г. платка е 50.000 по 3 на сто или 1500 лей, въ която

сума е включенъ прищия се капиталъ и л. Ако не сте внесли ноемврий 1935 г. прищата се платка, не вне и тая отъ 15 май 1936

значи, две платки — лей, заеодавецътъ да ви чака 17 г. да му плащате, а ще може нудително да ви пресл за цѣлата дължима отъ 50000 лей и не съ ва отъ 3 на сто, а съ ва отъ 8 на сто.

Значи, нека всѣки да си прави смѣтката. Има мнозина неблагоорни длъжници, които спазватъ предаждането на закона, по която прна сме свидетели вденъ на принудител продажби въ мѣстния ржженъ сждъ.

Нека да внимаватъ жницитѣ!

Законодателя е предилъ още едно улесн за длъжницитѣ — да сп публичната проданъ, до извършването й пла всички до него мом дължими суми, плюсъ правенитѣ разности. Носкигѣ за коя да е лична проданъ на неде ми имоти сж най-м 5.000 лей.

Тия разности (вс надъ 5.000 лей и съ л отъ 8 на сто) ще бж единъ видъ данъкъ, тенъ на лукаваго.

На 15 май 1936 г. днитѣ да бждатъ преливи и да си платятъ ковата платка — то само въ тѣхна полза.

Утре, при публич продажби (да не и при нась съ вѣнит оплаквания и отчаяни ли за спасение, а до иматъ възможность, да се спасяватъ.

ХР. П. КАПИТАНО

Абисиния и европейскитѣ сили

Днесъ почти цѣлата абисинска империя се намира подъ властѣта на Италия. Великитѣ сили, които се помжчиха да сложатъ край на тоя кървавъ конфликтъ, нищо не можаха да сторятъ. Сега, обаче, излиза на яве голотата на интереситѣ, около които ее разигра абисинската трагедия.

Следъ превземането на Адисъ Абеба, г. Мусолини заявиль: — „Абисиния е италиянска!“ Уреждането на юридическата й форма е отъ малко зна-

чение. Италия желда разреши въпроса по м начинъ, но тя никога ма да забрави на другитѣ сили.

И ще припознае за право на една трета и специално правото Франция върху пѣтната линия Адисъ — Джибути и правото Велико-Британия за зване водитѣ на Тана.

Значи, имаме вече дѣлбата на Абисиния

НА МАЛЦИНСТВАТА

КИРИЛЪ И МЕТОДИЙ

като първи малцинствени дейтели

заглавието не ни
Ако пренесем епо-
сата двамата ра-
голи разнасяли фа-
духовното про-
днесъ, въ съвре-
епоха, ще видимъ,
и Кирилъ и Методий
като първи мал-
ци дейтели. Поня-
малцинство въ по-
ния смисъл на ду-
жеме да сравнимъ
анното робство.
вантиската, така
та империи съ-
или конгломератъ
ични поробени на-
кирилъ и Методий,
съставили славян-
азбука, имали сж
огромниятъ мал-
маси въ визан-
империя, средъ
първи започнали да
ватъ словото бо-
разбранъ езикъ.
братя се явя-
то малцинствени
ци — тѣ отри-
цетото правило,
разбира само три
проповѣдватъ, че
же да се моли
наследенъ отъ
бди. Следъ смър-
солунскитъ бра-
скитъ ученици, се
атъ почти средъ

отдѣлнитъ поробени пле-
мена, васални и полузави-
сими народи, у които по-
край духовнитъ проповѣди,
събуждатъ и национално
чувство. Защото славян-
скитъ народи решително
отхвърлятъ духовната и
политическа власт на
Римъ и Цариградъ, едва
когато иматъ своя пис-
меностъ. Преди това, тѣ
сж се колебаели подъ зна-
ка на дветъ всеилни черк-
ви, които разполагали съ
силата — въ името на
Христа — да свалятъ ца-
ре и патриарси и да кач-
ватъ други на тѣхното
мѣсто.

Така, братята Кирилъ
и Методий, като духовни
пионери средъ потиснати-
тъ маси, се явяватъ като
първи малцинствени дея-
тели, които разнасятъ
свѣтлината на пробудата,
че всѣки народъ трѣбва
да се моли и да се учи на
свой, разбранъ езикъ.

Когато ученицитъ на
Кирилъ и Методий нами-
ратъ широкъ приемъ въ дър-
жавата на царъ Бориса,
тѣхното име е било из-
вестно почти у всѣки сла-
вянски народи и племена
като голѣми малцинствени,
духовни борци. Н-ва

ПОЛИ НА ПРОСВѢТАТА

сние отъ 6-та стр.)
веселба, като е до-
енъ, че днесъ празд-
етата на ония бъл-
рети, които първи
българската право-
ркава на свѣта?
ди той да не се рад-
знае добре, че днесъ
ествува празника на
апостоли, кои-
оставили на матер-
у книга, съ която
се моли Бргу, за
прани участникъ на
блаженство?
на, заслугата на Ки-
Методий за българитъ
ниа. Давайки ни тѣ
ме престанахме да си
съ онова клинообра-
о, което щѣше да
е като народъ отъ
на Европа. Тогава,
щѣхме да приемемъ
ското писмо, а заедно
я езика, и днесъ не
да носимъ славното
румови българи.
не, учащата се мла-

Конференцията на Балканското споразумение закрыта

На 6 т. м. конференция-
та на Балканското спора-
зумение, е имала своя по-
следенъ съветъ, следъ кой-
то председателя на конфе-
ренцията, г. Ружди Араеъ,
е прочелъ съставеното ко-
мюнике.

Всѣки въпроси, поставе-
ни на дневенъ редъ, били
разисквани въ духа на по-
държането на договоритъ
и обезпечаване настоящитъ
границы, гарантирани отъ
мирнитъ договори.

Идущата сесия щѣла да
се състои въ Женева, презъ
септемврий т. г.

дежъ, издигнемъ знамето на
просвѣтата и съ гордостъ за-
пѣемъ безсмъртнитъ думи на
Кирилъ Христова:

*Напредъ! Науката е слънце,
което въ душитъ грѣй!
Напредъ! Народността не
пада*

тамъ, дето знамето живѣй!

Куцаровъ Ст. Йордановъ
У-къ отъ VIII кл.

Германия установява 5 клм. неутрална зона около границитъ си

Споредъ едно съобщение на „Радоръ“ германскитъ воененъ министеръ, генералъ фонъ Блонбергъ, заповѣдалъ на всѣки войници и военни служаци да не влизатъ въ една зона отъ 5 клм. по протежение на границата между Германия, Франция, Белгия и Чехославия.

Това съобщение е предизвикало сензация въ много дипломатически кръгове.

Въпросътъ съ германскитъ колонии

Англискитъ вестници отново повдигатъ съ цѣлата си сериозностъ въпроса за възвръщането на Германия бившитъ ѝ колонии, огнети отъ войната. Особено много се пише за евентуално то възвръщане на колонията Танганайка (Източна Африка) на Германия.

ГУБЕРНАТОРЪТЪ на Адисъ-Абеба

Споредъ една телеграма, маршалъ Бедоглио, главнокомандуващитъ италианскитъ войски въ Абисиния, е назначилъ за губернаторъ на Адисъ Абеба г. Жосепе Бобай, бившъ губернаторъ на Римъ, заминалъ като доброволецъ въ Абисиния.

Чети в-къ Добруджански гласъ

Славяно-българската просвѣта и румънитѣ

По признанието на румънскитъ учени: проф. Йорга, Петре Богданъ, проф. Канчя, Ал. Цефупеску и др. споредъ доказателствата на голѣмитъ славянолози: проф. Качоноовски, Калужняцки, Ирйчекъ и др. изследванията на Венелина (Влахо-болгарския грамоти) първобитната румънска култура и просвѣтностъ сж се породили подъ непосредственото влияние на съседитъ имъ — българи, заимствувайки отъ тѣхъ азбуката на бр. Кирилъ и Методий.

Отначало румънитѣ сж си служили съ цѣлата славяно-българска азбука (43 букви), но въ 17 вѣкъ въвеждатъ нѣкои реформи, а презъ 1787 г. Енаке Вакареску, правейки коренни видоизмѣнения въ граматиката, установява употребяемитъ славянски букви на 33. По-късно голѣмия културтрегеръ и реформаторъ Елиаде Радулеску въвежда друга основна промѣна, запазвайки само 29 букви.

Отъ тогава славянската азбука започва да претърпява у румънитѣ редица промѣни, докато въ 1860 г. бива окончателно замѣнена съ латиницата.

Славяно-българската писменостъ е оставила дълбоки следи въ миналото на разнитъ влашки

и молдовски княжества. И сега стърчатъ паметници съ славяно-български надписи, а често съ славянски букви сж написани румънски слова.

Известно е, че и първитъ просвѣтно-културни дейци въ Румъния сж били отъ чисто българско произхождение.

Не отдавна бѣше доказано, че създателя на прочутия манастиръ Тисмана (отъ окр. Горжъ) въ 14 в. е билъ българския монахъ Никодимъ, който е водилъ преписка съ търновския патриархъ Ефтимий (заточанъ отпосле при нахлуването на турцитъ).

Въ манастира Тисмана и сега се пази евангелието, написано на старобългарския езикъ отъ о. Никодима.

Ето защо, празника на братята-просвѣтителни решително може да се смѣтне за празникъ и на румънския народъ, който дължи признателностъ къмъ тия, които сж станали виновници за първитъ каченки на духовния му животъ.

Само ренегатитъ отъ типа на П. Димитриу не могатъ да бждатъ вдъхновени отъ тия чувства, защото мизерната имъ душа не може да бжде развихряна отъ никаквъ идеалъ; отъ нито едно по-дълбоко усещане!

Просвѣтителитъ у насъ на работа

Основниятъ учител отъ село Езирджии, Калиакренски окръжъ, Войкулеску още при пристигането си въ село се настанилъ въ една мобилирана стая отъ дома на мѣстния жителъ Минчо Коконвъ, уговаряйки се, че ще заплаща месеченъ наемъ по 300 лей.

Нашия селянинъ е услужвалъ най-ревностно квартирантина си, месилъ и печалъ хлѣба му, носилъ му вода, целнилъ му дърва. Ето година вече откакъ се настанилъ даскала, а парица не е далъ на домовладетеля. Тази есенъ му дава 4 хектара и половина училищна нива. Коконвъ я иззоралъ и тази пролѣтъ, когато се готвилъ да я засѣе, Войкулеску намѣрилъ предлогъ да се скара съ него, отнелъ готово изораната нива и я дава на единъ колонистъ.

Напусналъ и квартирата, като искалъ да му заплати само по 50 лей.

Молялъ се нещастния селянинъ, вайкалъ се да не прави такава работа, но нищо не по-

могнало Даскала знаеялъ своята. Вчера селнина дойде да търси отъ сждилищата потпишаното си право.

Въ деня на нашия голѣмъ

празникъ, посвѣтенъ на просвѣтителитъ ни, този случай иде като жестока ирония да хвърли обилна свѣтлина върху положението у насъ.

Около сесията на О. Н.

Въ понеделникъ, въ Женева, ще се открие сесията на Обществото на народитъ въ която специално ще се разискватъ двата най-голѣми настоящи въпроси: итало-абисинския въпросъ и въпроса за окупирването на Ренания отъ германскитъ войски.

Споредъ мѣрдавни осведомени кръгове, по съобщението на печата, разискванията по итало-абисинския въпросъ ще се ограничатъ въ установяването на свършения фактъ.

Вториятъ въпросъ, обаче, остава съ цѣлата си тежка сериозностъ и върху неговия резултатъ е съсредоточено цѣлото свѣтло внимание.

Друго едно обстоятелство, което придава особена важностъ на настоящата сесия на О. Н. е това, че предстоятъ да се взематъ крайни решения — или-или! По тоя случай е и предстоящата предварителна среща между г. г. Идънъ и Фланденъ въ Парижъ.

Една нова книга

До като представители на българското народно малцинство от Румъния разпокъсани въ своите усилия, неориентирани въ своите разбирания и безъ ясна представа за гибелна пжть по който крачимъ главоломно претърпяват крахъ следъ крахъ, и търпятъ разочарование следъ разочарование, напротивъ, румънските ръководни и обществени фактори, съ единъ ясно определенъ планъ, вършатъ строително дѣло съ една завидна последователностъ.

Най-добре може да се схване мисълта ни, прочитайки се новозизлязлата книга: *Деветъ години на колонизация въ Нова Добруджа — 1925—1935*, отъ Василе Г. Муши, единъ изчерпателенъ трудъ отъ 152 стр. издаденъ по назначката и покровителството на македо-ромънското културно д-ство отъ Букурещъ.

Тогавъ, когато българското малцинство въ своята разпокъсаностъ е претърпяло поражение следъ поражение, комитетътъ на упоменатото д-ство, ведно съ всички свои съучастници е преодолявалъ всички появяващи се спънки и е увенчавалъ съ успѣхъ всѣна начертана задача.

Въ 10 г. въ Нова Добруджа били настанени 18.965 фамилии, отъ които 12.412 отъ Старото Кралство, Трансилвания и Банатъ и 6553 отъ Македония. Въ Силистренски окръгъ сж се образували 95 нови поселения съ 6.745 фамилии, а въ Калиакренски окръгъ — 165 нови поселения, съ 12.220 фамилии. Ако се присметне по 4 души на всѣка фамилия ще означава, че въ Нова Добруджа въ 10 г. се колонизирали 75.860 души.

Тия осъществявания въ 10 г. се виждатъ минимални за почитаемия авторъ и той препоръчва за ликвидиране на българщината въ Добруджа едно много лесно сръдство: турцигъ съ България масово се изселвали, на останалитѣ отъ тѣхъ земи можело да се настанатъ цѣлото българско население отъ Нова Добруджа, по който начинъ щѣло да се допринесе за мирътъ и за едно мудро заздравяване на отношенията на добро съседство съ българската държава.

Ето пжтя който се следва съ една завидна по-

следователностъ и ето условията за едни нормални отношения между Румъния и България. Само по тоя начинъ можемъ да си обяснимъ бойкотирането и нападкитѣ на букурещката преса, срещу започнатитѣ румъно-български преговори.

Всички тия отбелязвания трѣбва да ни замислятъ и най-после, вразумятъ. Безъ да бждемъ интернационалисти и да се мжчимъ да разгадаваме и разрешаваме манджурския, абисинския, или ренанския въпроси, да разрешимъ въпросътъ за намиране възможностъ да запазимъ собственото си съществуване въ роднитѣ ни огнища.

Не сме шовинисти, нито подривачи на ромънската държава, сме честни и лоялни румънски граждани, които искатъ да си извоюватъ едно мѣстечко подъ слънцето, гдето спокойно да живѣятъ въ рамкитѣ на румънскитѣ закони и договори за покровителство на малцинствата.

Възможно ли е това? Мислимъ, че на първо мѣсто зависи и отъ самитѣ насъ!

Хр. П. Капитановъ

— 11 | 24 май е културния празникъ на всички българи. Ние, българското малцинство отъ Румъния, ще почетемъ най-достойно паметта на св. св. Кирила и Методия, ако дадемъ клетва въ този день, че ще запознаемъ децата, близкитѣ и познатитѣ си, които не знаятъ да четатъ български, съ словата, що ни завещаха двамата равноапостоли.

— Напоследъкъ една делегация на българскитѣ културни общества отъ Нова Добруджа се яви предъ г-нъ д-ръ К. Ангелеску, министра на просвѣтата, за да го моли най-настоятелно да бждатъ открити запечатанитѣ български частни училища.

Г-нъ министра е повторилъ по-раншитѣ мотиви на своя отказъ, като е прибавалъ една остро закана:

Ние не ще я предадемъ, за да не почерняме изтерзанитѣ души на читателитѣ си.

— Отъ нѣколко дена пребивава въ силистренски окръгъ голѣмия журналистъ г. Едуардъ Хаскелеръ, българинъ отъ Америка.

Нашия сънародникъ е научилъ за последнитѣ събития въ Дуросторски окръгъ и дошелъ да провери на самото мѣсто нѣщата. Той е останалъ съ дълбоко впечатление отъ чутото и видѣното изъ нашитѣ села.

— В-къ „КУРЕНТУЛЪ“ съ крещяща реклама трѣби, че почва обширна анкета въ Южна Добруджа относно причинитѣ за масовитѣ изселвания на турцитѣ отъ тая провинция.

Залогъ правимъ, че почитаемия кореспондентъ на ултра-шовинистическата букурещка газета, г-нъ Д. КАРНОБАТЪ, единствени и главни виновници за турскитѣ изселвания ще изкара нещастнитѣ добруджански българи.

Не може и да бжде друго яче!

— Напоследъкъ въ България направиха впечателние две културни събития: представянето на първата опера на голѣмия композиторъ Панчо Владигеровъ — „Царъ Калоянъ“ (по единъ романъ на г-жа Фани Мутафова и либре отъ лирика г. Николай Митевъ) и говорящия филмъ „Грамада“ монтиранъ по известната поема на Иванъ Вазовъ отъ внука муг. Алекс. Вазовъ.

Г-нъ Ал. Вазовъ е ималъ предложение отъ една голѣма германска филмова къща да снее и повестта „Хъшове“ на И. Вазовъ.

— Столичния в. „Капитала“ отново злорадства — подмѣта, че посещението на шуменския областенъ управителъ въ Базарджикъ било направено ужъ съ разузнавателна целъ, изкарва гв единъ видъ шпионинъ.

Добри заслуги върши на страната си тоя злораденъ в-къ „Капитала“.

— На 17 май въ Букурещъ започва тѣй нарече-

Св. св. Кирилъ и Методий

(Животъ и дейностъ)

Родителитѣ на двамата братя сж биле: Левъ, който е билъ генералъ на грѣцка служба и Мария. Тѣ сж живѣли въ Солунъ, който тогавъ е билъ почти чистъ славяно-български градъ.

Методий се е родилъ въ 820 година, а най-малкия Константинъ — въ 827 г.

На 14 год. възраст Константинъ е билъ повиканъ отъ Логотета да се учи въ Цариградъ, заедно съ малкия императоръ. Тукъ солунчанина проявилъ голѣми способности и дарби и бърже се издигналъ, бидейки нареченъ „философъ“. Следъ завършване на наукитѣ си нему сж биле повѣрвани едни отъ най-труднитѣ мисии: да разпространява християнството между хазаритѣ, сарацинитѣ и при разнитѣ источни князе.

Методий отначало се посвѣтилъ на военна служба и билъ князъ на една славянска област, но отпосле се оттегилъ въ единъ манастиръ край Олимп. Следъ време при него дошълъ и братъ му Константинъ.

Презъ 862 год. Моравския кралъ Ростиславъ е поискалъ отъ византийския императоръ Михаилъ III да му изпратятъ учени мжже за проповѣждане на христовото учение между народа му. Императора се обѣрналъ къмъ двамата братя. Тѣ приели и за да изпълнятъ по-успѣшно мисията си съставили славянската азбука.

Въ скоро време дейността на славянскитѣ просвѣтителни е била претърната не само отъ моравския народъ, но и отъ другитѣ съседни племена. Това озлобило нѣмскитѣ като-

лишки попове и тѣ твоятъ двамата братя папата. Последния ги калъ въ Римъ. Папа И по редъ съобразен ласканъ, че равна му носѣли въ царя не се. Климента, не сам ги е осъдилъ, но имъ лилъ да служатъ на български, като посветодия за архиепископ равия, а задържалъ тина. Тукъ тоя е бистриганъ въ монахъ по то Кирилъ, но се ра и скоро починалъ на руарий 869 год.

Методий следъ дълги борби съ нѣмското вейство се е поминалъ април 885 г.

Презъ 1843 год. бкрити житията, въ които писанъ живота на двопостола. Отъ тѣхъ сж ли много преводни и жезбни книги, сжщо и ванието на евангелието

Ученицитѣ имъ: Климентъ, Лазарий (рня), Наумъ и Сава на Моравия и се запри България, която при вация тогавъ царъ Б достигала отъ Бѣло м Була-Пеща и отъ Чердо Адриатическо. Тукъ ли прието много ра се отгали на ревности гиозно-просвѣтна деят високо издигайки бв народъ.

Така тѣ подготвили вѣкъ на царъ Симеона

Слава и вѣчна пам великитѣ творци на сл та писменостъ и бв гордостъ!

— Разрешението за отпразднуване въ града ни на просвѣтата на 11 май т. г. е дадено съ усло нифестацията да следва миналогодишния маршрутъ.

Програмата на празника е следната:

1) Отъ 9—10 ч. божествена служба въ катедралето е зборния пунктъ на всички ученици отъ бв частни училища и гражданството.

2) Отъ 10 ч. пр. пл. „процесията съ икон св. братя трѣгва отъ църквата за Гази Баба.

3) Въ 11 ч. ще се извърши молебена въ присъ на официалнитѣ лица, кждето ще се произнесатъ речението на празника на румънски и български, ще жатъ декламации и хорветѣ и музиката ще изпълко подходящи номера.

4) Отъ 12—1 ч. ще има приемъ, даленъ отъ на Б. К. О.

ната балканиада, т. е. състезания на футболъ между България, Ромъния и Грѣция. Правятъ се намаления по желѣзницитѣ съ 75 на сто.

Ето удобенъ случай да се посети Букурещъ.

— Отъ добруджанскитѣ села ни приидватъ потресающи вѣсти — селски-

тъ жандарми поем новъ засиленъ походъ повсемѣстно състав актове за глобяван кихане даже се актъ.

Ще трѣбва да се ра г нѣ окръжния тель за тия нови буции. Но кой ще зира?